

اثرات محیط‌های کشت مختلف بر روی استقرار و رشد جنین نابالغ انگورهای بی دانه (*Vitis vinifera* L.)

اردشیر رحیمی میدانی¹

۱- مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال - کرج

انگورهای بی دانه و زودرس بعنوان انگورهای تازه خوری و رومیزی از ارزش اقتصادی زیادی برخوردار هستند. اصلاح این انگورها با توجه به عدم رشد کامل جنین و یا سقط آن در مرحله‌ای از رشد حبه (استینو

اسپرموکاری) مانع از حصول بذر با جنین زنده و فعال می‌گردد. در واقع رشد و نمو جنین ژنوتیپ انگورهای بی دانه در مرحله‌ای از ادامه رشد و حیات متوقف و به اصطلاح سقط می‌شود. رشد جنین در محیط آزمایشگاه یکی از تکنیکهای مهم در مطالعات اصلاح ژنتیکی انگورهای زودرس و بی دانه می‌باشد. محیط کشت یکی از عوامل مهم در ادامه بقاء و رشد جنین در حال سقط انگورهای زودرس و بی دانه در محیط آزمایشگاه می‌باشد. تحقیقات مختلف عوامل متعددی را در استقرار و ادامه رشد جنین در حال سقط ذکر نموده اند که با درصد موفقیت مختلف روبرو شدند. به منظور نگهداری و ادامه رشد جنین ارقام انگورهای بی دانه از محیط‌های کشت مختلف از جمله MS, NN, BS, ER, WHITE با ترکیبات و غلظت‌های مختلف هورمون GA؛ اکسین (IAA) ساکاروز همراه با آگار و چارکول مورد استفاده قرار گرفت. در این تحقیق اگر چه تمام محیط‌های کشت انتخابی اثرات مختلف بر روی استقرار جنین‌های نابالغ ارقام مختلف انگور بی دانه از خود نشان ندادند ولی در محیط کشت NN درصد استقرار جنین‌های نابالغ بطور معنی داری بیشتر از بقیه محیط‌های کشت بود. بیشترین درصد رشد و نمو جنین‌های نابالغ در ارقام مختلف انگورهای بی دانه نیز در محیط کشت NN بدست آمد که اختلاف معنی داری با سایر محیط‌های کشت مورد استفاده در این تحقیق از خود نشان داد.